

Activitats didàctiques de l'Agenda 2030 i els ODS

Reducció de les desigualtats

Diputació
de Girona

DDGI2030
DEMARCATIÓ SOSTENIBLE

Universitat de Girona
Institut de Ciències de
l'Educació Josep Pallach
ICE

10 REDUCCIÓ DE
LES DESIGUALTATS

Presentació

El 25 de setembre del 2015 les Nacions Unides van aprovar l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible amb els objectius d'erradicar la pobresa, de fomentar l'equitat de gènere, de protegir el planeta i d'assegurar la prosperitat de les persones a tot el món.

L'Agenda 2030 consta de disset objectius de desenvolupament sostenible (ODS). Cada objectiu té metes específiques que cal assolir abans del 2030.

Els ODS es plantegen com a objectius orientats a l'acció, concisos, fàcils de comunicar, limitats en nombre i universalment aplicables a tots els països, tenint en compte les diferents realitats i nivells de desenvolupament.

Per assolir les fites plantejades, que representen un canvi i una aposta d'actuació, cal la implicació dels governs, el sector privat i la societat civil.

La Diputació de Girona té per objecte treballar per a la transformació progressiva de la demarcació, perquè esdevingui un territori que prioritzi la sostenibilitat social, l'econòmica i l'ambiental i, a la vegada, sigui un referent en l'àmbit del bon govern.

També treballa per donar suport als ens locals gironins i acompanyar-los en la seva transformació en l'àmbit del desenvolupament sostenible; per ajudar els agents i les entitats educatives del territori a actuar en aquesta mateixa direcció, i per implicar-hi la ciutadania i l'alumnat.

 OBJECTIUS
DE DESENVOLUPAMENT
SOSTENIBLE

Les activitats

Propostes pedagògiques per treballar els ODS a l'aula

Durant el curs 2024-2025, l'equip d'Educació per a la Sostenibilitat de l'Institut de Ciències de l'Educació Josep Pallach de la Universitat de Girona va elaborar un conjunt de **trenta-quatre propostes pedagògiques dissenyades per facilitar el treball dels objectius per al desenvolupament sostenible (ODS) a l'aula**. Aquest material didàctic s'ha creat amb la voluntat d'acompanyar el professorat en la incorporació d'una mirada crítica, activa i transformadora sobre els grans reptes globals que afecten el nostre món.

Què hi trobaran els docents?

Les propostes parteixen d'un enfocament competencial i significatiu, i estan plenament alineades amb els principis del Decret 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica, que promou una educació integral, arrelada en valors ètics, solidaris i de justícia social

Per a cada un dels 17 ODS, trobareu:

- **Una proposta didàctica específica per a l'etapa de primària i una altra per a l'etapa de secundària.** Això suma un total de 34 fitxes pedagògiques, accessibles des d'una portada visual que identifica cada ODS amb claredat i coherència gràfica.
- **Activitats competencials que fomenten l'anàlisi, la reflexió i l'acció responsable** sobre temes com la pobresa, la igualtat de gènere, el canvi climàtic, la pau, la biodiversitat o el consum sostenible, entre d'altres.
- **Objectius d'aprenentatge específics, continguts curriculars vinculats i criteris d'avaluació competencials**, que faciliten la seva integració dins la programació anual dels centres.
- **Metodologies actives** que afavoreixen el treball cooperatiu, el pensament crític, el vincle amb l'entorn i la participació de l'alumne com a agent de canvi.
- **Orientacions per adaptar la proposta a diferents contextos educatius**, tenint en compte la diversitat d'alumnes, els projectes de centre i la realitat local i global.

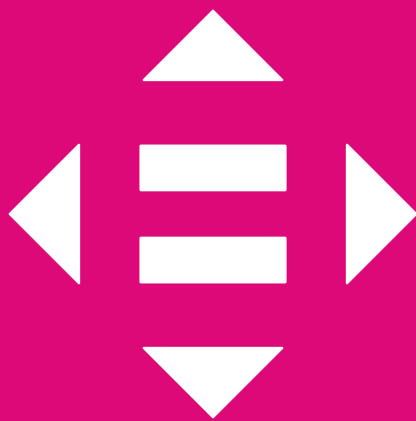
Per què treballar els ODS a l'aula?

Educar per als ODS no és només transmetre coneixements, sinó **cultivar una consciència ètica, solidària i compromesa amb la construcció d'un futur més just i sostenible per a tothom**. Aquestes propostes pedagògiques volen ser una eina pràctica, inspiradora i rigorosa per ajudar els centres educatius a **posar els valors de l'Agenda 2030 al centre de l'aprenentatge**.

Us convidem a explorar-les i a adaptar-les a les vostres necessitats. El vostre compromís com a docents és clau per formar ciutadans i ciutadanes actius, crítics i responsables, capaços de transformar el món des del respecte, la cooperació i la cura de les persones i del planeta.

Trobareu totes les activitats al web de recursos pedagògics de la Diputació de Girona.

ODS 10

Reduir la desigualtat als països i entre els països

- 10.1.** Per al 2030, aconseguir progressivament i mantenir el creixement dels ingressos del 40% més pobre de la població a una taxa superior a la mitjana nacional.
- 10.2.** Per al 2030, potenciar i promoure la inclusió social, econòmica i política de totes les persones, independentment de llur edat, sexe, discapacitat, raça, ètnia, origen, religió, situació econòmica o altra condició.
- 10.3.** Garantir la igualtat d'oportunitats i reduir la desigualtat dels resultats, també eliminant les lleis, polítiques i pràctiques discriminatòries i promovent legislació, polítiques i mesures adequades a aquest efecte.
- 10.4.** Adoptar polítiques, en especial fiscals, salarials i de protecció social, i aconseguir progressivament més igualtat.
- 10.5.** Millorar la reglamentació i la vigilància de les institucions i dels mercats financers mundials i enfortir l'aplicació d'aquesta reglamentació.
- 10.6.** Assegurar més representació i intervenció dels països en desenvolupament en les decisions adoptades per les institucions econòmiques i financeres internacionals per tal d'augmentar l'eficàcia, la fiabilitat, la rendició de comptes i la legitimitat d'aquestes institucions.
- 10.7.** Facilitar una migració i mobilitat ordenades, segures, regulars i responsables de les persones, també mitjançant l'aplicació de polítiques migratòries planificades i ben gestionades.

Primària.

Fitxa pedagògica

ODS 10

Autora: Maribel Domínguez Angulo

Primària.

Fitxa pedagògica

ODS 10

Títol de la proposta:

Tots som importants: descobrim i reduïm les desigualtats

Cicle o cicles als quals va dirigida:

2n cicle de primària

Temporització estimada:

3 sessions

(3 setmanes, una sessió per setmana de 50 minuts cada sessió)

Justificació

El projecte «Tots som importants: descobrim i reduïm les desigualtats» sorgeix de la necessitat de conscienciar l'alumnat sobre les desigualtats socials, econòmiques i culturals que existeixen tant a escala local com global. Treballar l'ODS 10 a les aules de segon cicle de primària és essencial per fomentar valors com l'empatia, la solidaritat, la inclusió i el respecte a la diversitat.

Repte inicial

Imagina que vius en un món on totes les persones tenen les mateixes oportunitats per aprendre, jugar i viure amb dignitat. Però encara hi ha llocs on no totes les famílies poden accedir a l'educació amb facilitat, on algunes persones troben barreres per moure's pel carrer o per participar en activitats, o on no es respecten les diferències.

Ara pensa en com podríem fer que les escoles, els barris i les ciutats fossin espais més justos i amables per a tothom, que les persones no afavorissin aquestes desigualtats. Quines idees podríem aplicar per millorar les coses? Podríem inventar maneres d'ajudar les persones que ho tenen més difícil i, alhora, cuidar el planeta!

Us proposem un repte: construir, imaginar i crear una escola, una ciutat o un món on tothom se senti benvingut i valorat, sense importar com sigui, d'on vingui o què necessiti. Penseu com podem fer entre tots i totes que el nostre entorn sigui més igualitari, solidari i sostenible. Teniu la creativitat i les idees per fer-ho realitat!

Competències clau

- Competència en comunicació lingüística.
- Competència personal, social i d'aprendre a aprendre.
- Competència ciutadana.

Àrees

1. Llengua catalana i literatura

Competències específiques

- Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, i identificar el sentit general i la informació més rellevant, valorant, de manera progressivament autònoma, aspectes formals i de contingut bàsics per construir coneixement, formar-se una opinió i eixamplar les possibilitats de gaudi i lleure.
- Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments, emocions i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals.
- Produir textos escrits i multimodals, amb adequació, coherència i cohesió, i edició, amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma i atenent a les convencions pròpies del gènere discursiu triat,

per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.

Criteris d'avaluació

- Comprendre i extreure informació rellevant de produccions orals i multimodals relacionades amb situacions d'aprenentatge i la vida quotidiana de l'aula.
- Produir textos orals i multimodals coherents a partir d'una situació comunicativa coneguda, amb planificació acompanyada, ajustant el discurs i adaptant el to de veu i el gest a la situació, i usant recursos no verbals i elements de suport.
- Redactar textos escrits i multimodals, propers, viscuts i escolars, de manera progressivament autònoma, a través de la selecció del model discursiu que millor respongui a la situació comunicativa, amb adequació, coherència i cohesió, iniciant-se en l'ús de les normes gramaticals i ortogràfiques més senzilles.

Sabers

- Comunicació oral. Comprensió de textos orals en diferents contextos. activitats d'aula, situacions d'aprenentatge en qualsevol àrea i en la vida quotidiana i en mitjans de comunicació.
- Comunicació oral. Aplicació d'estratègies lingüístiques elementals amb acompanyament, en contextos d'aprenentatge per dotar textos senzills d'adequació, coherència, cohesió i correcció.
- Expressió escrita. Presentació acurada i aplicació de les normes ortogràfiques bàsiques de les produccions escrites en qualsevol suport.

2. Coneixement del medi

Competències específiques

- Conèixer i prendre consciència del propi cos, de les emocions i sentiments propis i aliens, a partir de l'adquisició d'hàbits fonamentats en coneixements científics, per aconseguir el benestar físic i emocional i afavorir la convivència.
- Reconèixer, valorar i defensar la diversitat i la igualtat de gènere reflexionant sobre qüestions ètiques i mostrant empatia i respecte, per tal

de construir una societat diversa i equitativa i contribuir al benestar individual i col·lectiu i a la consecució dels valors dels drets humans.

- Participar en la vida social de manera eficaç i constructiva respectant i aprofundint en el desenvolupament dels drets humans i dels infants i de les minories, per tal d'aconseguir una ciutadania activa, responsable i implicada.

Criteris d'avaluació

- Elaborar un producte final senzill que solucioni un repte o necessitat d'acord amb diferents formes de raonament, com el pensament de disseny o el pensament computacional, i provant, en equip, els diferents prototips o solucions digitals fent ús de forma segura dels dispositius, les eines i els materials adequats.
- Presentar els resultats obtinguts explicant el procés seguit i justificant per què el prototip o solució digital compleix amb els requisits del projecte.
- Contribuir al benestar individual i col·lectiu de la societat, amb accions que fomenten l'equitat, la igualtat de gènere i les conductes no sexistes, reconeixent models positius al llarg de la història.

Sabers

- Societats i territoris. Reptes del món actual. Identificació dels rols i els estereotips relacionats amb el gènere en diferents contextos com la publicitat, pel·lícules, etc., i fer actuacions per eliminar conductes sexistes i tendir a la igualtat de gènere.
- Societats i territoris. Alfabetització cívica. Aplicació de compromisos i normes per a la vida en societat per promoure una ciutadania que busqui una sortida als conflictes de forma pacífica i dialogada.
- Societats i territoris. Alfabetització cívica. Identificació i valoració dels costums, tradicions i manifestacions etnoculturals de l'entorn, mostrant respecte per la diversitat cultural que conviu entorn de la cohesió social per afavorir la cultura de pau i no-violència.

3. Educació artística

Competències específiques

- Dissenyar, elaborar i difondre creacions culturals i artístiques col·laboratives, assumint diferents rols, posant en valor el procés, per desenvolupar la creativitat, el sentit de pertinença i arribar a un resultat final.

Criteris d'avaluació

- Col·laborar en el procés de disseny de produccions culturals i creacions artístiques treballant en la consecució d'un resultat final que compleixi uns objectius acordats mitjançant un enfocament coeducatiu basat en la igualtat i la perspectiva de gènere i en el respecte a la diversitat cultural.
- Documentar i compartir les experiències creatives, gaudint del resultat final obtingut, descrivint les parts del procés creatiu i els rols establerts, valorant les opinions i sensacions dels altres, mitjançant un enfocament coeducatiu, basat en la igualtat, i el respecte a la diversitat cultural.

Sabers

- Educació plàstica i visual. Creació i interpretació. Experimentació amb diferents mitjans, suports i materials d'expressió plàstica utilitzant tècniques bidimensionals i tridimensionals i digitals en imatges, dibuixos, pintures, modelatges i construccions i accions performatives pròpies o col·laboratives en les produccions artístiques treballades en diversitat de contextos.
- Educació plàstica i visual. Creació i interpretació. Planificació, experimentació i documentació de processos creatius, personals o col·laboratius en les produccions artístiques treballades a l'aula, assumint diferents rols per expressar idees, sentiments o emocions identificant i valorant-ne les fases i els resultats finals.

4. Educació en valors cívics i ètics

Competències específiques

- Identificar aspectes vinculats a la pròpia identitat i a les qüestions ètiques relatives a un mateix, en el

seu entorn proper, buscant la informació a l'abast i interpretant-la de forma reflexiva i crítica per promoure l'autoconeixement i el desenvolupament de l'autonomia moral.

- Actuar i interactuar atenent a normes i valors cívics i ètics, reflexionant sobre la seva importància per a la vida individual i col·lectiva, per aplicar-los de manera efectiva i argumentada en diferents contextos i amb la finalitat de promoure una convivència pacífica, respectuosa, democràtica i justa.
- Desenvolupar l'autoestima i l'estima de l'entorn, a partir de la identificació, expressió i gestió de les emocions i sentiments propis i reconeixent i valorant els dels altres, amb la finalitat d'assolir una actitud empàtica i respectuosa envers un mateix, els altres i la natura.

Criteris d'avaluació

- Mostrar conductes que evidencin autonomia moral en un context social amb gran diversitat d'interessos.
- Interactuar amb els altres adoptant conductes cíviques i democràtiques en un marc de respecte, empatia i consideració adequada de les relacions afectives que s'estableixin.
- Manifestar actituds alineades amb valors com la justícia, la pau i el rebuig a la violència, la solidaritat i el respecte per les minories i les diferents identitats humanes i personals en el seu entorn.
- Expressar de manera respectuosa les pròpies emocions manifestant una ajustada autoestima en activitats creatives individuals i de grup.
- Manifestar una actitud empàtica i respectuosa envers un mateix, els altres i la natura, en activitats realitzades en l'entorn escolar.

Sabers

- Societat, justícia i democràcia. Presa de consciència de la conducta cívica, les lleis, els principis i valors democràtics i la justícia en les interrelacions a l'aula i en el centre educatiu.
- Sostenibilitat i ètica ambiental. Desenvolupament de l'empatia, la cura i el respecte als éssers vius i el medi natural, en actuacions quotidianes relacionades amb l'entorn proper.

- Educació emocional. Presa de consciència, expressió i regulació de les emocions pròpies i alienes, basades en una autoestima ajustada, com a aspecte determinant en la millora del benestar individual i col·lectiu en la relació amb un mateix i amb els iguals.

Mecanismes i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

- Graelles d'observació
- Rúbriques

Avaluació formadora

Autoavaluació

- Diari personal
- Diana d'avaluació

Avaluació col·lectiva

- Diari d'aula

Activitats

1. Activitat inicial

Comprendre les desigualtats. Descubrim què són les desigualtats.

Recursos i materials: presentació digital amb imatges i conceptes clau; projector o pissarra digital; pissarra tradicional i retolador de pissarra per escriure què creuen que vol dir desigualtat i si han vist algun exemple en el seu entorn; quadern o full per prendre notes, graella d'observació i diari d'aula.

Tipus d'agrupament: grup classe

Temporització: 50 minuts

Descripció i metodologia:

Per començar fem una breu introducció amb tot el grup classe sobre què són els ODS (si no s'han treballat abans), posant èmfasi en l'ODS 10. Mostrarem imatges per exemplificar què vol dir desigualtat i diferents exemples que puguin ser entenedors per l'alumnat. Seguidament els demanarem si volen parlar d'algun tipus de desigualtat i ho anirem escrivint a la pissarra.

Seguidament llegim el conte «El poble dels colors perduts» acompanyant-lo amb les imatges. Un cop s'acaba el conte, demanarem als nois i noies que contestin preguntes com: «Per què creieu que les cases del poble es van tornar grises?», «Què van descobrir l'Elna i la Neret?», «Què van fer l'Elna i la Neret per solucionar el problema?», «Com ha acabat el conte?», «Coneixeu alguna situació semblant?», «Creieu que és just que tothom tingui oportunitats diferents?».

Finalment, recollim totes les opinions i reflexions del grup i les posem en comú. Cada grup comparteix un exemple i la importància que té. Finalment repetim algunes paraules noves que s'han introduït a la sessió i que poden ser importants per al desenvolupament de l'activitat en la següent sessió. Escrivim aquestes idees i observacions al diari d'aula.

Paraules clau: desigualtat, inclusió, oportunitats, diversitat, respecte.

2. Activitat de desenvolupament

El joc de les identitats fictícies. Descubrim com es senten les persones que no tenen les mateixes oportunitats

Recursos i materials: Il·lustracions amb diferents identitats (un/a nen/a ric/a, d'un altre país, que presenti una discapacitat...); diari personal, diari d'aula i graella d'observació.

Tipus d'agrupament: grup classe

Temporització: 50 minuts

Descripció i metodologia:

En primer lloc, recuperem el diari d'aula i llegim el que hi havíem escrit durant la sessió anterior. Tot seguit, recordem algunes paraules noves que vam aprendre a la sessió anterior per tal que l'alumnat torni a connectar amb l'activitat.

Tot seguit plantegem una dinàmica que s'anomena identitats fictícies. És un joc de rol on cada alumne té una identitat diferent i es van proposant situacions de la seva vida diària, com per exemple: «Qui té diners per comprar tot el material escolar?», «Qui pot anar al parc i pujar a un tobogan sense problemes?», etc. Els alumnes responen què creuen que passa amb la seva identitat. Inicialment tots comencen alineats i van avançant cada vegada que la seva resposta és que sí que poden; aquells que responen que no, es queden al seu lloc. Al final, veurem que uns alumnes han avançat més que uns altres i es promou una reflexió sobre les desigualtats que s'han anat veient en funció a les respostes de cada company. A partir d'aquí fem una reflexió conjunta fent les preguntes següents: «Què has sentit quan has vist que et quedaves enrere?», «Com t'has sentit quan veies que tu avançaves i els teus companys no?», «És just?», «Per què creieu que passa això?», «Com podem ajudar les persones que tenen menys oportunitats?».

Per acabar, i un cop fetes les reflexions, cadascú escriurà en el seu diari personal com s'ha sentit durant l'activitat i al final de l'activitat. Si no s'acaba a l'aula, demanarem a l'alumnat que ho acabi a casa.

Paraules clau: identitat, empatia, oportunitats, justícia, consciència.

3. Activitat d'aplicació

Construïm un món igualitari.
Dissenyem un món més just

Recursos i materials: una cartolina o full gran per poder fer un mural, retoladors, colors, tisores, cola, llapis i gomes.

Tipus d'agrupament: grups de 4 alumnes.

Temporització: un matí on tot l'alumnat prepara un mural per plasmar el que s'ha fet i poder-lo clavar al passadís de l'escola.

Descripció i metodologia:

En primer lloc agafem el mural i expliquem als alumnes que farem un mural col·laboratiu que representi com seria un món sense desigualtats.

Cada grup treballa en un tema concret (educació, salut, habitatge, oportunitats de treball, etc.) i posen paraules clau o frases que representin solucions a les desigualtats.

Tot seguit, fan dibuixos que representin aquestes solucions.

Un cop s'ha acabat el mural, cada grup presenta la seva part del mural a la classe i es debaten aspectes com: «Creieu que hi ha alguna solució més important que una altra? Per què?», «Creieu que podeu fer alguna cosa vosaltres mateixos sigui a l'escola, al barri o amb gent propera, per reduir les desigualtats?».

Un cop s'hagi fet aquesta reflexió, es posa el mural en un lloc visible a l'escola per tal que la resta de l'alumnat i les famílies puguin veure el projecte que s'ha fet a classe.

Paraules clau: igualtat, solucions, col·laboració, creativitat, acció.

4. Activitat optativa

Com veiem el món? La meua visió del món

Recursos i materials: fulls, llapis, goma i colors.

Tipus d'agrupament: activitat individual.

Temporització: poden ser una o dues sessions a la classe de llengua catalana.

Descripció i metodologia:

Després de treballar el tema a l'aula, es demana a l'alumnat que escrigui un conte sobre les desigualtats.

Es pot optar per presentar els contes a algun concurs de literatura, o fins i tot organitzar un petit concurs intern a l'escola, en el qual participi tot l'alumnat amb un conte o escrit relacionat amb les desigualtats i com es pot fer un món més just.

Paraules clau: reflexió, narrativa, sensibilització, diversitat, compromís.

Mesures i suports d'atenció a la diversitat

Les activitats proposades són inclusives i obertes a tot tipus d'alumnat atès que cadascú, amb les seves habilitats i competències, pot aportar i fer allò que coneix i sap.

Enllaços a les fitxes de treball per a l'alumne

Fitxa de treball per a l'alumne

Aquesta activitat parteix d'una fitxa de treball per treballar amb l'alumnat. La fitxa conté imatges lliures de drets i es troba a dins de la carpeta de l'activitat corresponent.

Enllaços d'interès

Guia pedagògica El club de la lluita per la igualtat

Vinculació amb altres ODS

ODS 1: Fi de la pobresa

ODS 3: Salut i benestar

ODS 4: Educació de qualitat

ODS 5: Igualtat de gènere

Primària. **Material** **pedagògic**

Activitat inicial: Comprendre les desigualtats | **Títol:** Descubrim què són les desigualtats

MATERIALS

El poble dels colors perduts

Hi havia una vegada un petit poble envoltat de muntanyes verdes i camps florits. Aquest poble era conegut com el Poble dels Colors, perquè cada casa estava pintada d'un color vibrant que reflectia l'alegria de la seva gent. El blau representava la tranquil·litat, el groc l'alegria, el verd l'esperança i el vermell la força.

Però, un dia, alguna cosa estranya va començar a passar. Algunes cases van perdre els colors. El blau es va esvaïr, el groc es va tornar gris, i algunes cases van quedar completament apagades. Els habitants de les cases sense color començaven a sentir-se invisibles.

Els habitants de les cases grises es van adonar que no tenien les mateixes oportunitats que abans. Alguns no podien anar a l'escola perquè no tenien llibres ni uniformes. Altres no podien anar al mercat perquè no hi havia rampes per a les seves cadires de rodes. Alguns nens no podien jugar al parc perquè no hi havia zones segures per a tothom.

Els habitants de les cases amb colors brillants estaven tan ocupats amb les seves pròpies vides que no s'adonaven del que estava passant al seu voltant. «A mi no m'afecta, així que no cal preocupar-se», diuen sovint.

Un dia, dues germanetes, l'Elna i la Neret, que vivien en una casa rosa i lila, van veure el seu amic Jordi, que vivia en una casa grisa, assegut sol al parc. Quan li van preguntar per què no jugava, ell va respondre:

«És que no tinc la pilota que necessito per jugar, i ningú em deixa participar.»

L'Elna i la Neret es van adonar que això no era just. Van començar a passejar pel poble i van veure que moltes cases estaven apagades. «Això no està bé», van pensar. Van decidir que havien de fer alguna cosa.

Les dues germanes va reunir els nens del poble i van dir:

«Ens hem fixat que algunes cases han perdut els colors. Què passaria si treballéssim junts per ajudar els nostres veïns a recuperar-los? Podríem compartir els nostres recursos i assegurar-nos que tothom tingui el mateix!»

Els nens van proposar idees:

- Crear rampes per a les persones amb mobilitat reduïda.
- Compartir llibres i material escolar amb aquells que no en tenen.
- Organitzar activitats per incloure tots els nens al parc.

A mesura que els habitants del poble començaven a ajudar-se els uns als altres, les cases grises van començar a recuperar els colors. El blau tornava a brillar, el groc era més viu que mai i el verd tornava a omplir les cases d'esperança. Però, aquesta vegada, els colors eren encara més bonics perquè estaven fets d'esforç compartit i solidaritat.

El poble va aprendre que els colors només brillen quan tothom té la possibilitat de participar i sentir-se inclòs. L'Elna i la Neret van dir:

«Quan treballem junts, som més forts. Tots som importants i mereixem viure en un lloc on els colors de la vida brillin per a tothom.»

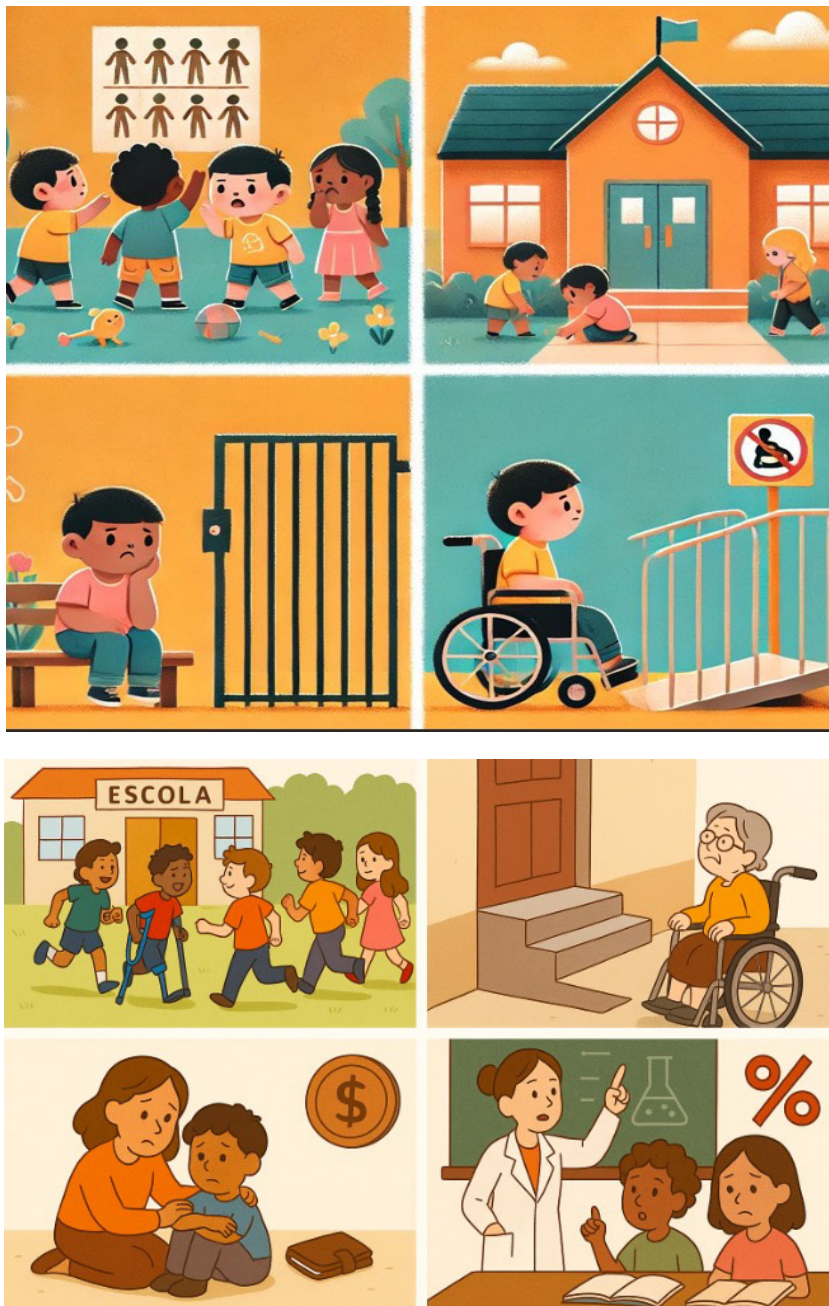
Des d'aquell dia, el Poble dels Colors mai més va permetre que cap casa quedés apagada.

Preguntes per reflexionar després del conte

1. Per què creieu que les cases del poble es van tornar grises?
2. Què van descobrir l'Elna i la Neret? Què van fer un cop ho van haver descobert?
3. Què van fer l'Elna i la Neret per solucionar el problema?
4. Com ha acabat el conte?
5. Coneixeu alguna situació semblant?
6. Creieu que és just que tothom tingui oportunitats diferents? Per què?
7. Us imagineu que la vostra casa es queda sense color. Com us sentiríeu?
8. Alguna vegada heu vist algú que no podia participar en una activitat perquè li faltava alguna cosa?
9. Què podríeu fer vosaltres per ajudar algú del vostre entorn?
10. Creieu que si treballem junts podem fer que tothom sigui més feliç?

Il·lustracions per a l'activitat inicial

Amb aquestes il·lustracions es poden treballar els conceptes clau pel que fa a les desigualtats i explicar a l'alumnat què són.

Desigualtat i manca d'oportunitats

No poder anar a l'escola

Sentir-se exclòs

Sentir-se discriminat

No tenir accés a tots els espais

Pobresa

Barreres lingüístiques

PARAULES CLAU

Inclusió

Desigualtat

Empatia

Diversitat

Activitat de desenvolupament: El joc de les identitats fictícies

Títol: Descubrim com es senten les persones que no tenen les mateixes oportunitats

MATERIALS

Targetes d'identitats fictícies

1. Nen/a ric/a

- Vius en una casa gran amb moltes comoditats.
- Pots comprar tot el material escolar sense problemes.
- Tens accés a activitats extraescolars i viatges.

2. Nen/a d'un altre país

- Has arribat fa poc i encara estàs aprenent l'idioma.
- A vegades et costa entendre les explicacions a classe.
- Trobes a faltar la teva cultura i els amics del teu país d'origen.

3. Nen/a amb discapacitat física

- Necessites una cadira de rodes per desplaçar-te.
- No totes les instal·lacions són accessibles.
- Necessites ajuda per a algunes activitats quotidianes.

4. Nen/a de família amb pocs recursos

- No sempre tens tot el material escolar que necessites.
- No pots fer totes les activitats extraescolars per qüestions econòmiques.
- A casa, a vegades, hi ha preocupacions per arribar a final de mes.

5. Nen/a amb família diversa

- Vius amb dos pares, dues mares, o amb un sol progenitor.
- A vegades la gent et pregunta sobre la teva família d'una manera curiosa.
- Estimes la teva família tal com és.

6. Nen/a amb dificultats d'aprenentatge

- Necessites més temps per entendre algunes explicacions.
- Et costa llegir o escriure amb la mateixa rapidesa que els altres.
- Amb suport i paciència, pots assolir els teus objectius.

7. Nen/a amb una malaltia crònica

- Has d'anar sovint al metge o prendre medicació diàriament.
- De vegades et trobes cansat/da i no pots fer totes les activitats.
- Necessites que els teus companys entenguin la teva situació.

8. Nen/a que viu en una zona rural

- Vius en un poble petit, lluny de la ciutat.
- Necessites més temps per arribar a l'escola cada dia.
- Coneixes molt bé la natura i el teu entorn local.

9. Nen/a amb molta responsabilitat a casa

- Ajudes a cuidar germans/es petits/es o persones grans.
- Tens menys temps per jugar o fer deures.
- Saps organitzar-te molt bé i tens molta empatia.

10. Nen/a sense llar fixa

- Vius en un allotjament temporal o amb familiars.
- No sempre tens un espai tranquil per estudiar.
- Pots sentir-te insegur/a per la manca d'estabilitat.

11. Nen/a amb dificultats d'accés a la tecnologia

- No tens ordinador ni connexió a internet a casa.
- Et costa fer tasques escolars que requereixen eines digitals.
- Sovint necessites quedar-te a l'escola per acabar els deures.

12. Nen/a amb pares aturats de llarga durada

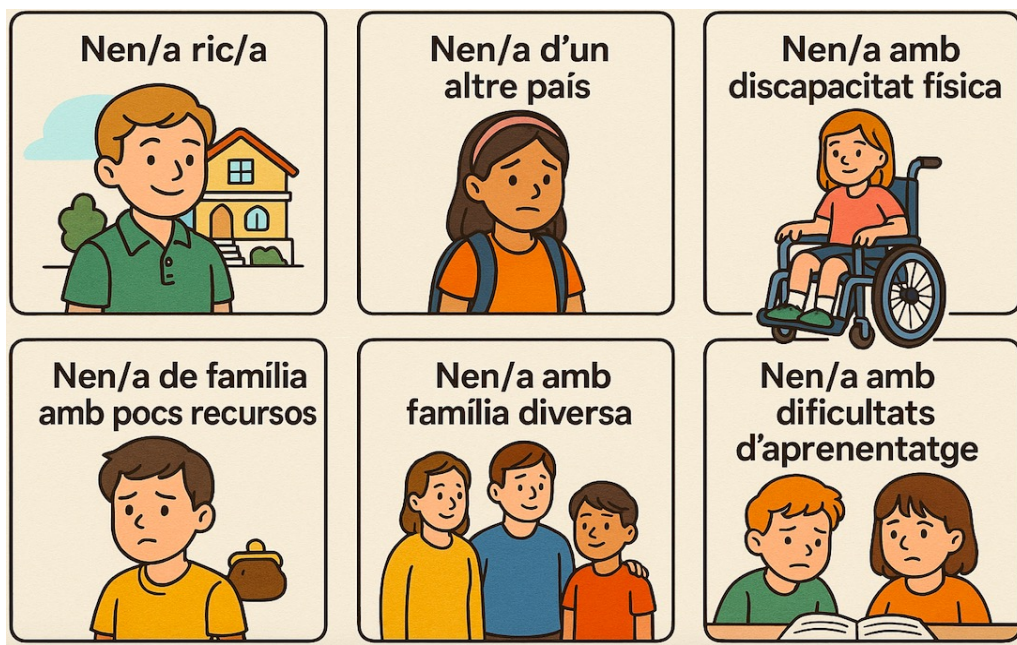
- La teva família passa per dificultats econòmiques importants.
- Les preocupacions a casa poden afectar la teva concentració.
- Has après a valorar molt el que tens.

13. Nen/a amb barreres idiomàtiques a casa

- A casa es parla un idioma diferent del de l'escola.
- No sempre tens ajuda amb els deures.
- Has desenvolupat habilitats per traduir i entendre situacions complexes.

14. Nen/a que cuida un familiar malalt

- Tens responsabilitats addicionals a casa.
- A vegades et sents cansat/da o preocupat/da.
- Has après a ser responsable i solidari/ària.

Diari d'aula: «Tots som importants»

Nom de l'alumne/a: _____

Data: _____

1. Reflexió diària

- Què hem fet avui?

Describeix breument les activitats realitzades a classe.

- Què he après avui sobre les desigualtats?

Escriu o dibuixa alguna cosa nova que hagi après.

- Com m'he sentit durant l'activitat?

Marca amb una X la cara que representi millor els teus sentiments:

 Feliç Neutral Trist Enfadat

Explica per què et sents així:

2. Reflexió setmanal

- Quina activitat m'ha agradat més aquesta setmana? Per què?

- He notat alguna situació de desigualtat al meu entorn? Com la descriuria?

- Què puc fer jo per reduir les desigualtats a la meva escola o comunitat?

3. Reflexió final del projecte

- Com ha canviat la meua manera de veure les desigualtats després d'aquest projecte?

- Quines accions concretes puc emprendre per promoure la igualtat al meu entorn?

- Què m'emporto d'aquest projecte que em serà útil en el futur?

Instruccions per als alumnes:

- Dedica uns minuts al final de cada sessió per completar la secció de **reflexió diària**.
- Al final de cada setmana, completa la **reflexió setmanal**.
- En finalitzar el projecte, escriu la **reflexió final del projecte**.
- Sigues sincer/a en les teves respostes; no hi ha respostes correctes o incorrectes.
- Pots expressar-te mitjançant paraules, dibuixos o altres formes que et resultin còmodes.

DIARI PERSONAL: «Reflexionant sobre les desigualtats»

Nom de l'alumne/a: _____

Data: _____

1. Activitat del dia

- **Quina activitat hem realitzat avui relacionada amb les desigualtats?**
Describeix breument l'activitat que heu fet a classe.

2. Reflexió personal

- **Què he après avui sobre les desigualtats?**
Escriu o dibuixa alguna cosa nova que hagi après sobre les desigualtats.

- **Com em sento després de l'activitat?**
Marca amb una X la cara que representi millor els teus sentiments:

 Feliç Neutral Trist Enfadat

Explica per què et sents així:

3. Connexió amb la meva vida

- **He vist alguna vegada una situació de desigualtat al meu entorn (escola, barri, casa)?**

Describeix aquesta situació i com et va fer sentir.

- **Què puc fer jo per ajudar a reduir les desigualtats al meu voltant?**

Pensa en accions concretes que pots dur a terme.

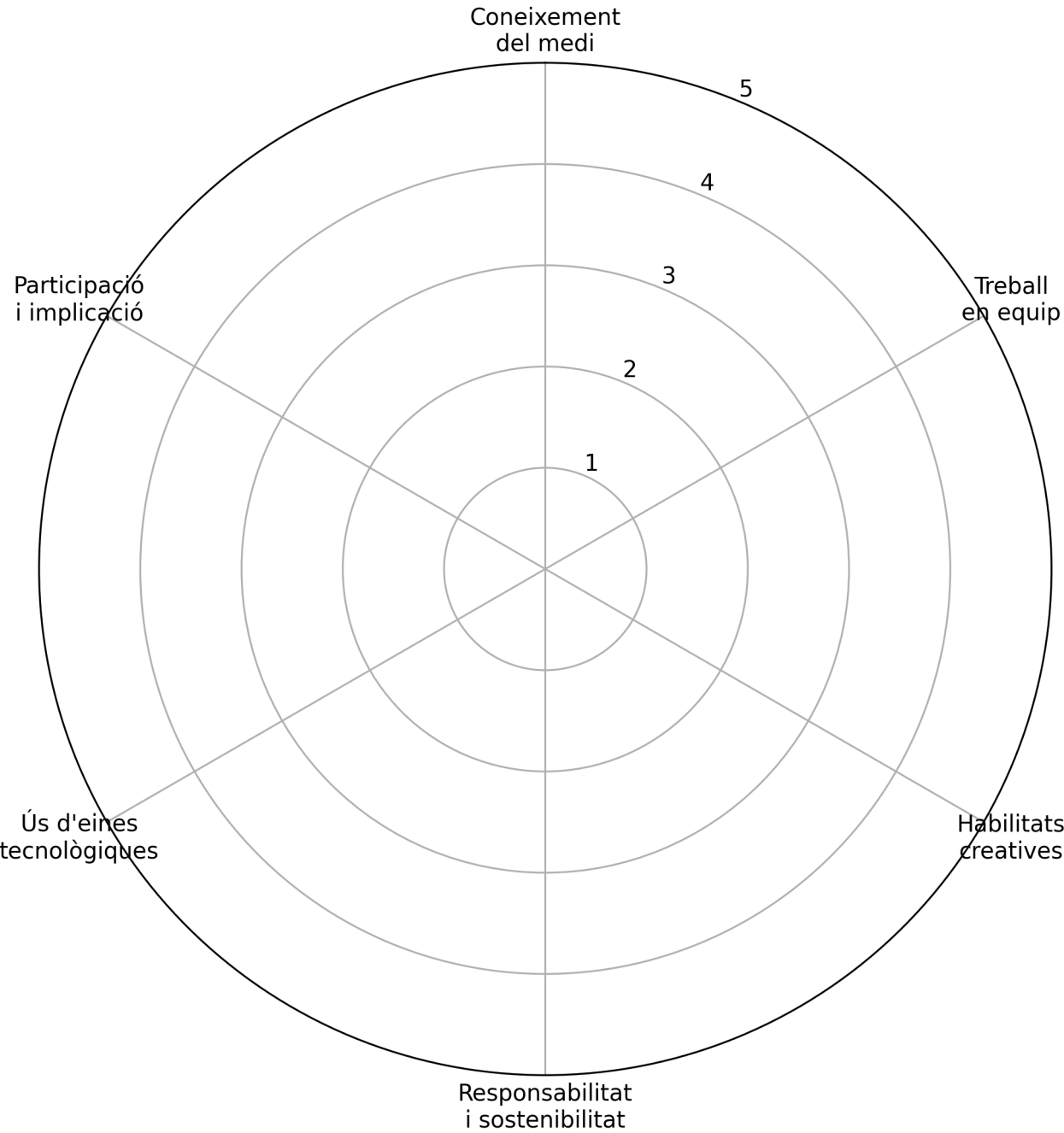
4. Compromís personal

- **Quina acció em comprometo a realitzar aquesta setmana per contribuir a la reducció de les desigualtats?**

Escriu una acció específica que faràs.

Instruccions per als alumnes:

- Dedica uns minuts al final de cada sessió per completar les seccions d'aquest diari.
- Sigues sincer/a en les teves respostes; no hi ha respostes correctes o incorrectes.
- Pots expressar-te mitjançant paraules, dibuixos o altres formes que et resultin còmodes.

Àrea de llengua catalana i literatura

Criteri d'avaluació	Nivell alt (3)	Nivell mitjà (2)	Nivell baix (1)
Comprensió lectora	Comprèn i interpreta de manera precisa els textos llegits, identificant idees principals i secundàries.	Comprèn els textos llegits, identificant les idees principals, però amb alguna dificultat per distingir les secundàries.	Té dificultats per comprendre els textos i identificar les idees principals.
Expressió oral	S'expressa de manera clara i coherent, utilitzant un vocabulari ric i adequat al tema.	S'expressa de manera entenedora, però amb un vocabulari limitat o amb alguna incoherència.	Té dificultats per expressar-se oralment de manera clara i coherent.
Expressió escrita	Redacta textos estructurats, amb bona ortografia i gramàtica, i amb idees ben desenvolupades.	Redacta textos comprensibles, però amb alguns errors ortogràfics o gramaticals, i amb idees poc desenvolupades.	Té dificultats per redactar textos comprensibles, amb nombrosos errors i idees poc clares.

Àrea de ciències socials

Criteri d'avaluació	Nivell alt (3)	Nivell mitjà (2)	Nivell baix (1)
Anàlisi de causes	Identifica i explica de manera detallada les causes de les desigualtats en diversos contextos.	Identifica algunes causes de les desigualtats, però amb explicacions superficials.	Té dificultats per identificar les causes de les desigualtats.
Anàlisi de conseqüències	Explica de manera clara i detallada les conseqüències de les desigualtats en la societat.	Explica algunes conseqüències de les desigualtats, però sense profunditat.	Té dificultats per explicar les conseqüències de les desigualtats.
Participació en discussions	Participa activament en les discussions, aportant idees rellevants i respectant les opinions dels altres.	Participa ocasionalment en les discussions, però amb aportacions limitades.	No participa en les discussions o ho fa molt poc.

Àrea d'educació en valors

Criteri d'avaluació	Nivell alt (3)	Nivell mitjà (2)	Nivell baix (1)
Empatia	Demostra una comprensió profunda dels sentiments dels altres i actua en conseqüència.	Reconeix els sentiments dels altres, però no sempre actua en conseqüència.	Té dificultats per reconèixer o comprendre els sentiments dels altres.
Solidaritat	Participa activament en activitats de suport als altres, mostrant una actitud solidària constant.	Participa en activitats de suport, però de manera ocasional o amb poca iniciativa.	No participa o mostra poc interès en activitats de suport als altres.
Respecte a la diversitat	Mostra una actitud de respecte constant envers les diferències culturals, socials i personals.	Generalment respecta les diferències, però ocasionalment pot mostrar actituds menys respectuoses.	Té dificultats per respectar les diferències i mostra actituds poc respectuoses.

Àrea d'educació artística

Criteri d'avaluació	Nivell alt (3)	Nivell mitjà (2)	Nivell baix (1)
Creativitat	Desenvolupa idees originals i innovadores en les seves creacions artístiques.	Mostra certa originalitat, però amb idees comunes o menys desenvolupades.	Té dificultats per generar idees originals i recorre a solucions molt comunes.
Tècnica	Utilitza les tècniques artístiques de manera precisa i efectiva.	Utilitza les tècniques de manera adequada, però amb algunes imprecisions.	Té dificultats per utilitzar les tècniques artístiques de manera adequada.
Expressió del tema	Les seves obres reflecteixen clarament la comprensió de les desigualtats i proposen solucions de manera efectiva.	Les seves obres aborden el tema, però de manera superficial o poc clara.	Les seves obres no reflecteixen clarament el tema de les desigualtats o les propostes de solució.

GRAELLA D'OBSERVACIÓ PER AL PROJECTE «TOTS SOM IMPORTANTS»

Nom de l'alumne/a	Participació activa en discussions	Respecte i escolta activa cap als companys/es	Contribució en el treball en equip	Comprensió de les desigualtats	Creativitat en les propostes per reduir desigualtats	Comentaris addicionals

Descriptors dels ítems:

- 1. Participació activa en discussions: intervé de manera regular en les discussions de classe, aportant idees i reflexions rellevants.
- 2. Respecte i escolta activa cap als companys/es: mostra respecte per les opinions dels altres i practica l'escolta activa durant les interaccions.
- 3. Contribució en el treball en equip: col·labora de manera efectiva amb els membres del seu grup, aportant idees i assumint responsabilitats.
- 4. Comprensió de les desigualtats: demostra una comprensió clara dels conceptes de desigualtat tractats durant les activitats.
- 5. Creativitat en les propostes per reduir desigualtats: genera idees innovadores i creatives per abordar i reduir les desigualtats identificades.

Instruccions per a l'ús de la graella:

- Freqüència d'observació: es recomana utilitzar aquesta graella durant diverses sessions per obtenir una visió completa del progrés de cada alumne/a.
- Escala d'avaluació: per a cada ítem, es pot utilitzar una escala numèrica (per exemple, 1-4) o descriptors qualitatius (per exemple, «Mai», «Algunes vegades», «Sovint», «Sempre») per indicar el nivell d'assoliment. ES RECOMANA QUE SEMPRE SIGUIN ÍTEMS PARELLS.
- Comentaris addicionals: aquest apartat permet al docent afegir observacions específiques sobre l'actuació de l'alumne/a, per destacar-ne fortaleeses o àrees de millora.

Secundària.

Fitxa pedagògica

ODS 10

Autor: Xavier Garcia Bernat

Secundària.

Fitxa pedagògica

ODS 10

Títol de la proposta:

Si som diferents,
hem de ser tots iguals

Cicle o cicles als quals va dirigida (de primària)
i cursos (de secundària):

3r i 4t d'ESO

Temporització estimada:

de 5 a 6 hores

Justificació

No podem negar que vivim en una societat globalitzada. És a dir, que ja hi ha una gran barreja entre persones, cultures, classes, etc. Tot i així encara hi ha moments, llocs, persones que no veuen que tots som iguals i tenim els mateixos drets. Cal, doncs, fer un esforç per transmetre aquest missatge i que arribi al màxim de gent per aconseguir una societat igualitària per a tothom.

Repte inicial

Som iguals a ulls de tothom?

Competències clau/competències transversals

- Competència ciutadana
- Competència digital
- Competència emprenedora
- Competència personal, social i aprendre a aprendre

Objectius d'aprenentatge

- Identificar les notícies que siguin falses per tal de decidir quina és la que es pot utilitzar.
- Valorar la informació que s'utilitza per poder donar una alternativa al problema.
- Reconèixer les desigualtats i la justícia social per tal de promoure amb l'exemple.
- Treballar el respecte a altres col·lectius per construir una societat igualitària.

Matèria / sabers (competència específica)

1. Ciències socials: geografia i història

Sabers:

- Objectius de desenvolupament sostenible.
 - Identificació dels reptes de desenvolupament sostenible i de les accions que permeten avançar en l'Agenda 2030. (CE 3)
- Societat de la informació i cultura mediàtica.
 - Identificació de les notícies falses i enganyoses. (CE 1)
- Migracions i interculturalitat.
 - Participació en activitats que promouen actituds de respecte envers persones i col·lectius per mitjà del diàleg i d'una aproximació intercultural. (CE 6)
- Desigualtats i justícia social.
 - Identificació de les desigualtats i injustícies en el context local i global. (CE 2)

- Fiabilitat de les fonts.
 - Contrast i valoració crítica d'informacions diferents, incloses les dels mitjans de comunicació, sobre un mateix fet o fenomen, valorant solucions i alternatives als problemes. (CE 1)

2. Educació en valors cívics i ètics

Sabers:

- Activitat física, gènere i discriminació
 - Responsabilitat i compromís actiu davant d'estereotips, actuacions discriminatòries de gènere, ètniques, socioeconòmiques, de competència motriu i qualsevol tipus de violència que es pugui donar. (CE 4)

3. Educació física

Sabers:

- Habilitats socials i valors
 - Comunicació assertiva, respecte als altres i col·laboració i cooperació responsable i activa en contextos motrius diversos. (CE 5)

Mecanismes i instruments d'avaluació

Avaluació formativa (per part de la docent)

- La participació en les activitats d'aula.
- Els productes parcials (activitat 3) i producte final (activitat 5) (Rúbrica ODS 10)

Avaluació formadora i autoavaluació amb les reflexions finals per part de l'alumnat amb rúbriques generals.

Activitats

1. Activitats inicials

Ens situem

Recursos i materials: ordinadors, full de conceptes

Tipus d'agrupament: individual i grup classe

Temporització: 1 hora

Descripció i metodologia:

Presentem l'activitat que durem a terme. Fem èmfasi en els objectius que volem aconseguir després de les diferents sessions. Presentem l'ODS 10, Reducció de les desigualtats, fent una breu explicació.

Seguidament, analitzem algunes dades de l'Idescat. Dintre de l'objectiu 10 mirem i comentem els diferents indicadors. Cal utilitzar els gràfics i fer la comparació entre Catalunya, Espanya i Unió Europea-27. D'alguns gràfics hem d'intentar extraure ja algunes hipòtesis del que pot haver passat al llarg dels anys.

L'alumnat anirà apuntant totes aquelles dades o conceptes que els han cridat l'atenció al full de conceptes. Un cop finalitzada l'anàlisi cal fer una posada en comú.

Donarem pas a crear un debat i parlar d'alguns conceptes que han anat sorgint.

Activitat 1: Full de conceptes.

Paraules clau: discriminació, rutes de migració, desigualtats, diferència

Passem tots junts!

Recursos i materials: fil, veta o algun element similar, pati o un espai gran

Tipus d'agrupament: grup classe o grups reduïts

Temporització: 1 hora

Descripció i metodologia:

Per començar haurem de construir una teranyina amb fil o veta entre dos pals, arbres, fanals, etc., que tingui obertures de diferents mides i a diferents altures, tantes com alumnes hi hagi. Si cal, es poden fer dues o tres teranyines, depenent del grup classe.

El repte és passar tots d'un costat a l'altre de la teranyina sense repetir cap de les obertures.

Amb ajuda, enginy i una mica de força han d'assolir el repte, veient que si no participen i col·laboren tots, deixant de banda les seves diferències físiques, aptitudinals, etc. no podran assolir l'objectiu.

Un cop acabem el joc preguntem quines dificultats han trobat i com les han sabut solucionar. Posem èmfasi, si ho han aconseguit, que han pogut deixar de banda les seves diferències per assolir un repte tots junts.

Com a societat, per tant, també volem assolir un repte comú: aconseguir una societat igualitària i respectuosa.

Paraules clau: cooperació, esforç, igualtat, objectiu, respecte, tolerància

2. Activitats de desenvolupament

Desmentir tòpics

Recursos i materials: ordinadors, projector o pantalla digital, targetes

Tipus d'agrupament: grup classe o grups reduïts

Temporització: 2 hores

Descripció i metodologia:

Començarem fent un joc per veure frases o idees preconcebudes respecte a la immigració: es tracta que l'alumnat relacioni les targetes entre elles. Es pot fer en grups reduïts o amb el grup classe.

Mentre vagin sortint les relacions anirem parlant de les idees preconcebudes i anirem preguntant si les havien sentit mai o fins i tot si algú hi està d'acord.

En grups reduïts els farem buscar més informació a pàgines web de verificació d'informació, com per exemple Verificat. Cal buscar aquelles notícies que han desmentit aquests mitjans de comunicació en relació amb immigrants, persones amb alguna discapacitat, gent gran, etc.

Un cop feta la cerca caldrà que exposin de dues a tres notícies a la resta del grup classe. Caldrà que busquin com a mínim: data de verificació, data de la notícia falsa, mitjà de comunicació on va sortir la notícia falsa, tema del conflicte.

Activitat 3: Desmentir tòpics

Paraules clau: diversitat, culturalitat, igualtat, sexe biològic, gènere, estereotip, coeducació, identitat de gènere, persona trans, intersexual, queer, perspectiva de gènere, treball productiu, segregació sexual del treball, discriminació indirecta, sostre de vida, llenguatge inclusiu, racisme

Juguem?

Recursos i materials: lloc ampli on les converses no generin molèstia

Tipus d'agrupament: grups reduïts (4 persones)

Temporització: d'1 a 2 hores

Descripció i metodologia:

Començarem el joc de rol. Cal separar el grup classe amb grups reduïts de 4 persones. Hem de pensar que el joc es pot allargar o pot fer-se més curt. Pensem si cal donar tots els personatges o fem un tria abans, depenent molt del nostre grup classe.

Explicació

Hi ha diferents personatges:

- una persona del col·lectiu LGBTI+
- un/a immigrant amb dificultats econòmiques
- una persona d'edat avançada
- una persona amb discapacitat
- un/a empresari/ària immobiliari
- un/a polític/a representant d'un partit ultraconservador
- un/a polític/a representant d'un partit d'esquerreres

Donem a cada alumne un personatge amb les indicacions. Entre els integrants del grup han de dialogar i trobar una solució sobre els reptes que els anem plantejant. Han d'aconseguir l'objectiu del repte i plantejar com ho fan, anotant-ho en un paper per poder-ho explicar posteriorment.

Hem de generar un ambient de debat constructiu i deixar de banda tòpics, paraules no admeses i comportaments incorrectes.

Un cop acabat el joc cada grup ens explica com ha anat, mostrant les estratègies i el objectius als quals han arribat.

Activitat 4: Joc de rols

Paraules clau: diversitat, culturalitat, igualtat, sexe biològic, gènere, estereotip, coeducació, identitat de gènere, persona trans, intersexual, queer, perspectiva de gènere, treball productiu, segregació sexual del treball, discriminació indirecta, sostre de vida, llenguatge inclusiu, xenofòbia

3. Activitat d'aplicació

El mapa de les igualtats

Recursos i materials: paper d'embalar, retoladors

Tipus d'agrupament: grups reduïts

Temporització: 1 hora

Descripció i metodologia:

Primer dividim la classe en grups reduïts de 3 persones. Cada grup haurà de fer una llista de 15 a 20 cites de personatges famosos o d'autors anònims, frases de lletres de cançons conegudes, paraules, etc. que parlin sobre les desigualtats o que els facin pensar.

Mentrestant, dibuixem el contorn del mapamundi en un paper mural, i llavors hi apuntem totes les frases, cites, paraules, etc.

Fem unes frases o paraules més grans, altres de més petites, unes d'un color, les altres d'un altre... Formant així el mapamundi de les igualtats.

Un cop acabat, individualment, s'ha d'escriure, sota el mapa, un compromís personal per treballar a favor de les desigualtats al món.

Aquest mapa es pot exposar a la comunitat educativa per ensenyar el treball realitzat i donar a conèixer la problemàtica de les desigualtats.

Paraules clau: igualtat, gènere, ètnies, races, discapacitats, capacitats, tolerància, diversitat cultural

Mesures i suports d'atenció a la diversitat

Les activitats proposades són inclusives i obertes a tot tipus d'alumnat atès que cadascú, amb les seves habilitats i competències, pot aportar i fer allò que coneix i sap i que pot adaptar en el seu producte final.

Enllaços a les fitxes de treball per a l'alumne

[Activitat 1: Full de conceptes](#)

[Activitat 3: Desmentir tòpics](#)

[Activitat 4: Joc de rols](#)

Propostes d'acció al centre i a casa per treballar-lo en el dia a dia

Es poden llegir llibres o mirar pel·lícules d'ara o d'altres èpoques: *El lladre de bicicletes*, *Oliver Twist*, *Les cendres d'Àngela*, *Ciudad de Dios*, *Slumdog Millionaire*, etc.

Enllaços d'interès

[ODS Diputació de Barcelona](#)

[Racisme i xenofòbia - Generalitat de Catalunya, Departament d'Educació](#)

[Guia per al respecte a la diversitat de creences als centres educatius de Catalunya](#)

Vinculació amb altres ODS

ODS 4: Educació de qualitat

ODS 5: Igualtat de gènere

ODS 16: Pau, justícia i institucions sòlides

Secundària.

Material pedagògic

FULL DE CONCEPTES

Durant la lectura anirem apuntant aquells conceptes o dades que ens van cridant l'atenció.

CONCEPTE

CONCEPTE

CONCEPTE

CONCEPTE

CONCEPTE

CONCEPTE

Desmentir tòpics

TÒPICS

Ens prenen la feina.

Fan baixar els salaris.

Van molt al metge i col·lapsen les urgències.

No s'adapten als nostres costums.
Ens imposen la seva cultura.

Baixen el nivell del sistema educatiu.

No paguen els impostos.

VERIFICACIÓ

La taxa d'atur entre les persones immigrades és més elevada que entre les persones autòctones. A més, ocupen llocs en sectors que tradicionalment no ocupen els treballadors autòctons.

Sovint els treballadors immigrants tenen salaris més baixos, treballen més hores, amb més precarietat i menys seguretat. La pressió salarial és responsabilitat dels patrons que, contractant en aquestes condicions, n'obtenen beneficis.

La població immigrant va al metge la meitat que la població autòctona i acostumen a accedir a la sanitat a través del metge de família.

Tots els grups humans són diversos i els immigrants també. No es tracta que uns assimilïn els altres, sinó valorar la diferència alhora que garantim uns valors comuns convivencials.

L'èxit acadèmic no depèn de la nacionalitat sinó de cada persona, de la seva motivació i expectatives, de l'acompanyament familiar, del seu context i, també, del potencial del centre.

El sistema de recaptació d'impostos de l'Estat espanyol afecta tots els treballadors sigui quin sigui el seu país d'origen.

TÒPICS

Ens estan envaint.

No paren de tenir fills.

Tenen més facilitats per obrir negocis i no els inspeccionen.

Esgoten els serveis públics. Viuen de les subvencions. S'emporten tots els ajuts.

La immigració porta delinqüència.

VERIFICACIÓ

Espanya està en la mitjana europea pel que fa al nombre d'immigrants i ara, a causa de la crisi, hi ha més espanyols que emigren a Europa que estrangers que arriben a Espanya.

En uns quinze anys, les dones d'origen immigrant no seran mares tan joves ni tindran tants fills, d'acord amb els costums de la societat d'acollida.

Hi ha una normativa que afecta tots els comerços d'alimentació de menys de 150 m², segons la qual poden obrir tots els dies, excepte els festius de tancament obligatori, sense límit horari.

Si es compleixen els requisits, totes les persones poden accedir a les ajudes. Les normes són iguals per a tots.

Hi ha persones delinqüents, però no cultures ni orígens delinqüents. La majoria de detencions d'immigrants estan relacionades amb infraccions administratives com, per exemple, no tenir papers.

PERSONATGES

Representes una persona del col·lectiu LGBTI+

Ets una persona que lluita pels drets i la igualtat de les persones LGBTI+ i vols garantir que no hi hagi discriminació en la societat.

Exemple en els reptes:

- **Accés a l'habitatge:** Pots argumentar que moltes persones LGBTI+ són discriminades en el lloguer o compra d'un habitatge i que caldria implementar mesures específiques per protegir-les.
- **Drets laborals:** Pots defensar la necessitat de lleis contra la discriminació per identitat de gènere i orientació sexual en el lloc de treball.
- **Educació inclusiva:** Insisteix en la importància de formació específica sobre diversitat afectiva i sexual als centres educatius per evitar assetjament.
- **Visibilitat i representació social:** Proposa que es doni més espai a la comunitat LGBTI+ en esdeveniments i mitjans de comunicació.
- **Sanitat i benestar social:** Argumenta la necessitat d'un accés adequat a serveis mèdics per a persones trans i de programes contra la discriminació mèdica.

Representes un/a immigrant amb dificultats econòmiques

Has arribat recentment al país buscant una vida millor, però et trobes amb dificultats econòmiques i socials.

Exemple en els reptes:

- **Accés a l'habitatge:** Defensa la necessitat d'habitatge assequible, ja que sense residència estable és difícil trobar feina.
- **Drets laborals:** Argumenta que sovint els immigrants es troben en situacions d'explotació laboral i calen mesures per protegir-los.
- **Educació inclusiva:** Insisteix que l'educació ha de garantir igualtat d'oportunitats per a tothom, independentment de l'origen.
- **Visibilitat i representació social:** Reivindica espais per compartir la teva cultura i trencar prejudicis.
- **Sanitat i benestar social:** Defensa l'accés universal a la sanitat per a tots, sense restriccions legals o econòmiques.

Una persona d'edat avançada

Vols garantir que la societat respecti els drets i necessitats de la gent gran, promovent una millor qualitat de vida i combatent l'edatisme.

Exemple en els reptes:

- **Accés a l'habitatge:** Defenses la necessitat d'habitatges accessibles i adaptats per a la gent gran, així com mesures contra el desnonament de persones grans amb pensions baixes.
- **Drets laborals:** Argumentes que les persones grans encara poden aportar molt al mercat laboral i que calen polítiques contra la discriminació per edat. També defenses la millora de les pensions per garantir una vellesa digna.
- **Educació inclusiva:** Promous programes educatius intergeneracionals i la formació digital per evitar l'exclusió tecnològica de la gent gran.
- **Visibilitat i representació social:** Reclames més presència de persones grans en els mitjans i espais de decisió, així com campanyes per combatre els estereotips sobre l'envelliment.
- **Sanitat i benestar social:** Defenses més recursos per a la sanitat pública, especialment en l'atenció geriàtrica, i millores en la dependència i l'atenció domiciliària per garantir una vellesa digna i autònoma.

Una persona amb discapacitat

Vols una societat més inclusiva on es respectin les teves necessitats i drets.

Exemple en els reptes:

- **Accés a l'habitatge:** Insisteix que moltes persones amb discapacitat no tenen habitatges adaptats i cal més inversió en accessibilitat.
- **Drets laborals:** Argumenta que encara hi ha moltes barreres per accedir al mercat laboral i calen mesures específiques.
- **Educació inclusiva:** Defensa la importància d'adaptacions educatives perquè els estudiants amb discapacitat tinguin les mateixes oportunitats.
- **Visibilitat i representació social:** Proposa activitats i campanyes per sensibilitzar la població sobre la realitat de les persones amb discapacitat.
- **Sanitat i benestar social:** Insisteix en la necessitat de més recursos per a la salut mental i física de les persones amb discapacitat.

Un/a empresari/ària del sector immobiliari

Creus que l'ajuda social fomenta la dependència de l'Estat i que cadascú ha de buscar-se la vida amb el seu esforç.

Exemple en els reptes:

- **Accés a l'habitatge:** Et mostres contrari a donar habitatge social gratuït a determinats col·lectius, argumentant que això desincentiva l'esforç personal i perjudica aquells que paguen impostos.
- **Drets laborals:** Creus que les empreses han de contractar segons la productivitat i no per polítiques de diversitat. Defenses que la regulació laboral excessiva fa perdre competitivitat.
- **Educació inclusiva:** Consideres que no cal adaptar l'educació en excés, ja que això pot afectar la qualitat acadèmica. Defenses que la meritocràcia ha de ser el principal criteri.
- **Visibilitat i representació social:** Creus que hi ha una «imposició» de la diversitat als mitjans i que no cal forçar la inclusió de certs col·lectius si no tenen prou demanda social.
- **Sanitat i benestar social:** Ets contrari a l'accés gratuït per a tothom i defenses un model on qui més paga més rep. Creus que els immigrants han d'aportar abans de beneficiar-se dels serveis públics.

Un/a polític/a representant d'un partit ultraconservador

Creus que la societat ha de preservar la seva identitat cultural i els valors tradicionals.

Exemple en els reptes:

- **Accés a l'habitatge:** Defenses que primer s'ha de garantir habitatge per als ciutadans autòctons abans que per als immigrants o altres col·lectius.
- **Drets laborals:** Consideres que les empreses no haurien d'estar obligades a contractar per criteris de diversitat i que aquestes polítiques discriminen els treballadors/es locals.
- **Educació inclusiva:** Creus que l'escola ha de transmetre valors tradicionals i que s'està imposant una agenda ideològica amb l'educació en diversitat afectiva i sexual.
- **Visibilitat i representació social:** Argumentes que s'està exagerant la representació de minories i que això distorsiona la realitat del país.
- **Sanitat i benestar social:** Prioritzes els recursos sanitaris per als nacionals i consideres que els serveis públics no poden mantenir una sanitat universal per a tothom.

Un/a polític/a representant d'un partit d'esquerreres

Creus en la justícia social, la igualtat d'oportunitats i la defensa dels drets col·lectius per sobre dels interessos individuals.

Exemple en els reptes:

- **Accés a l'habitatge:** Defenses el dret a un habitatge digne com a bé fonamental, i creus que cal més inversió en habitatge públic i regulació del mercat immobiliari per evitar l'especulació.
- **Drets laborals:** Defenses la reducció de la precarietat laboral amb millores salarials, jornada laboral més curta i condicions de treball dignes.
- **Educació inclusiva:** Promous una educació pública, gratuïta i de qualitat per a tothom.
- **Visibilitat i representació social:** Creus que cal més participació popular en les decisions polítiques i una representació real de la diversitat social als mitjans i institucions.
- **Sanitat i benestar social:** Defenses una sanitat 100% pública i universal, sense distincions per origen o situació econòmica.

Matèria	Criteris d'avaluació	Nivell 1: Inicial	Nivell 2: En procés	Nivell 3: Assolit notable	Nivell 4: Assolit excel·lent
Ciències socials: geografia i història	Analitzar la veracitat i la fiabilitat de les fonts utilitzant la informació seleccionada de manera efectiva per resoldre problemes.	No analitza la veracitat i la fiabilitat de les fonts d'informació.	Analitza la veracitat i la fiabilitat d'algunes fonts d'informació sense utilitzar la informació de manera efectiva.	Analitza la veracitat i la fiabilitat d'algunes fonts utilitzant la informació de manera efectiva.	Analitza la veracitat i la fiabilitat de les fonts utilitzant la informació seleccionada de manera efectiva per resoldre problemes.
	Construir la identitat individual i col·lectiva en el context del món actual, tot reconeixent la diversitat com a element enriquidor de la convivència.	No construeix la identitat individual ni col·lectiva en el context del món actual.	Construeix la identitat individual en el context del món actual.	Construeix la identitat individual en el context del món actual, tot reconeixent la diversitat com a element enriquidor de la convivència.	Construeix la identitat individual i col·lectiva en el context del món actual, tot reconeixent la diversitat com a element enriquidor de la convivència.
	Assumir els valors democràtics en la convivència escolar i de l'entorn, fent propostes constructives i rebutjant situacions injustes i discriminatòries.	No assumeix els valors democràtics en la convivència escolar i de l'entorn, tampoc fa propostes constructives.	Assumeix els valors democràtics en la convivència escolar i de l'entorn, costa que faci propostes constructives.	Assumeix els valors democràtics en la convivència escolar i de l'entorn, fent propostes constructives.	Assumeix els valors democràtics en la convivència escolar i de l'entorn, fent propostes constructives i rebutjant situacions injustes i discriminatòries.
	Exposar els objectius d'alguns moviments socials que treballen per a l'eliminació de les desigualtats i la resolució pacífica dels conflictes, identificant els elements que promouen la cohesió social.	No exposa els objectius d'alguns moviments socials que treballen per a l'eliminació de les desigualtats i la resolució pacífica dels conflictes.	Exposa de manera breu els objectius d'alguns moviments socials que treballen per a l'eliminació de les desigualtats i la resolució pacífica dels conflictes.	Exposa els objectius d'alguns moviments socials que treballen per a l'eliminació de les desigualtats i la resolució pacífica dels conflictes.	Exposa els objectius d'alguns moviments socials que treballen per a l'eliminació de les desigualtats i la resolució pacífica dels conflictes, identificant els elements que promouen la cohesió social.
	Posicionar-se de manera argumentada davant de situacions de desigualtat, domini, injustícia i discriminació exercida sobre determinats col·lectius i minories.	No arriba a posicionar-se davant de situacions de desigualtat, domini, injustícia i discriminació exercida sobre determinats col·lectius i minories.	Comença a posicionar-se davant de situacions de desigualtat, domini, injustícia i discriminació exercida sobre determinats col·lectius i minories.	Es posiciona de manera breu davant de situacions de desigualtat, domini, injustícia i discriminació exercida sobre determinats col·lectius i minories.	Es posiciona de manera argumentada davant de situacions de desigualtat, domini, injustícia i discriminació exercida sobre determinats col·lectius i minories.

Matèria	Criteris d'avaluació	Nivell 1: Inicial	Nivell 2: En procés	Nivell 3: Assolit notable	Nivell 4: Assolit excel·lent
Educació en valors cívics i ètics	Agafar responsabilitat i compromís actiu davant d'estereotips, actuacions discriminatòries de gènere, ètniques, socioeconòmiques, de competència motriu i qualsevol tipus de violència que es pugui donar.	Distingeix de manera senzilla actuacions discriminatòries de gènere, ètniques, socioeconòmiques, de competència motriu i qualsevol tipus de violència que es pugui donar.	Comença a responsabilitzar-se davant actuacions discriminatòries de gènere, ètniques, socioeconòmiques, de competència motriu i qualsevol tipus de violència que es pugui donar.	Es responsabilitza davant actuacions discriminatòries de gènere, ètniques, socioeconòmiques, de competència motriu i qualsevol tipus de violència que es pugui donar.	Es responsabilitza i agafa un compromís ferm davant actuacions discriminatòries de gènere, ètniques, socioeconòmiques, de competència motriu i qualsevol tipus de violència que es pugui donar.
Educació física	Utilitzar habilitats socials en la resolució de conflictes i fomentar la convivència i la cohesió social.	No utilitza les habilitats en la resolució de conflictes.	Molt poques vegades utilitza les habilitats socials en la resolució de conflictes i la cohesió social.	Utilitza algunes vegades les habilitats socials en la resolució de conflictes i fomenta la convivència i la cohesió social.	Utilitza les habilitats socials en la resolució de conflictes i fomenta la convivència i la cohesió social.

Equip ICE d'educació per a la sostenibilitat

Membres que han elaborat els materials didàctics

Primària

Collazo Expósito, Leslie Mahe
Domínguez Angulo, Maribel
Granados Sánchez, Jesús
Juanola Sánchez, Marc
Mas de Xaxars Rivero, Mª Teresa
Pérez Carrión, Alba
Sarrà Alabert, Anna

Coordinació de primària

Collazo Expósito, Leslie Mahe

Secundària

Baena Estepa, Mar
Garcia Bernat, Xavier
Guerrero Folch, Laura
Janoher Ordóñez, Gemma
Mas de Xaxars Rivero, Teresa
Ramos López de Coca, Beatriz

Coordinació de secundària

Mas de Xaxars Rivero, Mª Teresa

Coordinació del projecte pedagògic

Lopez Serentill, Paula
Sarrà Alabert, Anna

Equip INS Santiago Sobrequés i Vidal

Il·lustradors de les portades

Marcos Reina, Estela Carrasco, Ariadna Sabarí (ODS1)
Jana Garcia, Mariona Heredia, Dúnia Mir (ODS2)
Júlia Macías, Marc Paradedà, Martina Roca (ODS3)
Paula Puig, Aidana Tengizova (ODS4)
Clara Torres, Sònia Pujol, Xènia Gual (ODS5)
Gabriela Delgado, Clàudia Roca, Leo Saravia (ODS6)
Elsa Arcega, Laia Riera, Xènia Prat (ODS7)
Martina Blanquez, Lisa Chen, Aleida Bates (ODS8)
Marina Mas, Gerard Sureda, Laura Mis (ODS9)
Hawa Balde, Bruna Vacas, Tona Pi (ODS10)
Leo Vinuesa, Paula Beltran, Ainara Embid (ODS11)
Núria Marzabal, Júlia Jiménez, Irina Roca (ODS12)
Duna Sánchez, Natàlia Armijo, Nora Coll (ODS13)
Laia Sánchez, Laia Cicres, Molly Westfold (ODS14)
Idan Azoulay, Daniel Sierra, Irina Tallardà (ODS15)
Anna Quintana, Aina Cussó, Nora Sánchez (ODS16)
Eloi Fontalba, Júlia Isern, Isabel Suñol (ODS17)

Coordinació

Cumeras i Costa, Joan
Rigau Vila, Glòria
Salud, Carles

Projecte impulsat per

Diputació de Girona

**Diputació
de Girona**

DDGI2030
DEMARCATIÓ SOSTENIBLE

Universitat de Girona
**Institut de Ciències de
l'Educació Josep Pallach
ICE**